

Szerkesztőségi Iroda:
Nagybcskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
ahová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
F. Jitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybcskerek, Zápolya-utca 1.
ahová a hirdetések, az előzetések és a lap szétküldésére vonatkozó felajánlások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felolvasó szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:
Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12
Negyedévre ———— 6
Egy hónap ———— 2
— Egyek szám ára 8 fill.
Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.
Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
minden nap délután 5 óráig.

Nagybcskerek, 1907.

XXXVI. évfolyam. 8. szám.

Csütörtök, január 10.

Tüntetés a gazdaszövetség ellen.

Nagybcskerek, január 10.

Több szempontból is hibáztatnunk kell azt az akciót, melyet most egyes járá-sokban megindítottak. Független gazda-körnek mondják azt az egyesülést, melynek kimondott célja az, hogy tagjait egy-részt visszatartsa attól, hogy a nagybirtokosokkal társuljon, másrészt pedig a politikai magatartásukat kívánja az alapszabályokkal lekötöni.

Nem nehéz megérteni, hogy ez a mozgalom a gazdaszövetségek ellen irányul, melyeket mostanában alakítottak meg Toron-talban. Hogy miért kell a gazdaszövetségek ellen dolgozni, azt bajos felfogni. Hiszen a hétfőn megtartott gazdaszövetségi érte-kezetlen minden oldalról hangsúlyozva lett, miszerint a szövetség politikai színezet nélkül akarja egyesíteni a mezőgazdákat, a kicsiket ép úgy, mint a nagyokat, mert hisz közös cél vezeti őket — mezőgazdasági érdekeik megvédése.

Hangsúlyozva lett, hogy a gazda-szövetség tagjai egyforma támogatásban fognak részesülni, egyelőre két irányban. Ugy a nagybirtokos, mint a kiscgazda szövetségi tagok részére 5 évi részlet-fizetés mellett a rendesnél olcsóbb aratógépek vétele biztosított s évi 20 korona lefizetése mellett 5 éven keresztül a gépek jókarban helyeztetnek.

Egyformán előnyös ez a kis-, mint a nagygazdára.

Ugyancsak megállapított az, hogy kis- és nagygazda részére egyformán gondoskodás fog történni aratómunkásokról, ha e hó végéig a kis- vagy nagybirtokos be-jelenti, hogy aratókat nem kapott, a köz-ségenként humánusan megállapított szoká-sos bér mellett.

E két irányban akarja ezidő szerint támogatni a gazdaszövetség tagjait s min-den elfogulatlan ítélő megállapíthatja, hogy a gondoskodás kis- és nagygazda ér-dekeiben egyaránt történik.

Nem igaz, hogy a nagybirtokos magá-

nak külön előnyöket biztosít, ellenkezőleg, a kiscgazda, aki magán támogatás nélkül alig segíthetne, a szövetség által a nagy-birtokosokkal egyenlő védelem- s kedvez-ményben fog részesülni.

Humánusan akarja a gazdaszövetség a munkáskérdést kezelni s csak ott akar rendkívüli eszközökkel segíteni, ahol a félrevezetett munkások a mezőgazdasági élet további folytathatóságát veszélyeztetik, ami nagy nemzeti kár lenne s kérdésből, éppen nemzeti szempontból, nem szabad pártpolitikai kérdést csinálni.

A közös függő államadósság kimutatása.
Mint a hivatalos lap közli, a közös függő állam-adósság ellenőrzésére kiküldött országos bizottság Bécsben 1907. évi január hó 5-én tartott IX-ik ülésében az államjegyek forgalmi összegét 1906 évi december hó végével következőnek találta: 5 frtos államjegyekben 1 032 495 frt, 50 frtos állam-jegyekben 243 600 frt, összesen 1 276 095 frt, mely összeg az 1899-ik évi XXXI. t.-cikk értelmében közös kötségen váltandó be. E szerint a múlt évi december hóban 5 frtos államjegyekben 11 905 frt, 50 frtos államjegyekben 4250 frt vonatott be és semmisített meg.

A borítaladó ellen. A Magyarországi Bor-termelő és Borkereskedők Országos Szövetsége egybehívására vasárnap délelőtt 10 óráig az ország minden részéből egybesereglett borkeres-kedők és bortermelők országos kongresszust tar-tottak Budapesten, a borítaladó eltörlése, illetőleg leszállítása tárgyában. A nagygyűlésen Z w a c k Ákos terjesztett elő hosszabb indoklással egy határozati javaslatot, mely így hangzik: Az or-zságos értekezlet határozatilag kimondja, hogy: 1. Kívánja a borítaladó teljes eltörlését; 2. abban az esetben, ha ennek a kívánságnak a közel jö-vőben leendő megvalósítása legyőzhetetlen aka-dályokba ütköznék, kívánja az 1892. évi XV. törvényeknek sürgős és gyökeres revízióját, olyan értelemben, hogy az alkotandó új törvény-ben a mai borítaladó legalacsonyabb osztályának legfőbb egy negyedrészt tevő, egyöntetű adó-nem alapítassék meg s ennek bevezetése hízáró-lag állami közvegyek útján történjék; 3. az érte-kezet ilyen irányban a képviselőházhoz és a kormányhoz feliratot intéz, amelyet kiküldött-ég útján ad át a kormány tajainak és a képviselő-ház elnökségének. A javaslatot többek hozzá-szólása után elfogadták.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 4/5 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 6 óráig délután; ugyanazon napokon este 7/8-tól 1/2-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap déliben gőzfürdő. A kád-fürdő egész nap nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egye-sület ingyenes olvasóhelyisége nyitva minden nap délután 5 órától este 10 óráig, vasár- és ünnepnapon délután 2 órától este 10 óráig.

Január 14. Közig. bizottsági ülés.
Január 21. Városi közgyűlés.

— **Városi közgyűlés.** Nagybecskerek város képviselőtestülete január 21-én, hétfőn tartja az évi első rendes havi közgyűlést.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszterium veze-tésével megbízott m. kir. miniszterelnök a zso-m-bolyai m. kir. adóhivatalhoz Spitzer Bernát antalfalvi adóhivatali gyakornokot adóbiztátté ideig-lenes minőségben kinevezte.

— **Villamü bizottsági ülés.** A városi vil-lamü-bizottság tegnap délután 4 óráig dr. Pa-risics Zoltán polgármester elnöklésével ülést tar-tott, amelyen a villamü-telep feltárazásának meg-ejtésére kiküldötték Haidegger Odón, dr. Pollák Viktor és Krumenacker Ferenc bizottsági tagokat. Az ülésen ezen kívül felkérték a polgármestert, hogy a kereskedelemügyi mi-niszterhez szakértő kiküldése iránt felküldött fel-irat előntézését sürgeesse meg. (A szakértő kiküldését t. i. a villamü igazgató javaslatára a cel-ből kérte a bizottság, hogy megállapítható legyen, vajjon tényleg van-e szükség egy új villamos-gépre).

— **A munkáskérdés.** Darányi Ignác föld-mivelésügyi miniszter rendeletet intézett a veze-tése alatt álló valamennyi alantatóságához és hivatalához, hogy szerezzenek tájékoztatást a mű-ködési körükbe tartozó területen rendelkezésre álló munkások számáról, valamint a feltételekről, amelyek mellett a különböző gazdasági munkákat teljesíteni hajlandók. Az így beszerzett adatokat esetről-esetre közölni fogja az összes gazdasági egyesületekkel, de egyúttal a nevezett hivatalokat arra is utasította, hogy a földművelésügyi közvet-lenül hozzájuk forduló munkaadókat tájékoztassák és a munkások szerződésére ügyében hathatósan támogassák.

A „TORONTÁL“ tárcája.

A kísértetek.

A Lemorel-ház a nagy estély alkalmából annyira ki volt világítva, hogy messziről szinte úgy látszott, mintha égne. Egyik fogat a másik után vonult föl, frakkos urak, estélyruhás hölgyek szálltak ki.

Paris arisztokráciája és financiai kapacitásai adtak egymásnak találkát az estélyen, a mikor gróf de Bussy Roger eljegyzé Lemorel Odette kisasszonyt, a Comptoir Industriel igazgatójának leányát.

A szalonban a vendégek a mátkapár szü-leit üdvözölték. A jegyesek ezalatt a téli kert egy pamiagján ültek és úgy tekintettek egymásra, mint két ember, aki szereti egymást és akinek ezt először szabad bevallani. A fiatal, arany-szöke Odette kitűnően illett a barnahaju, nyílt arcu Rogerhez.

— Tudod drága Odette — szólt a fiatal ember — nagyon boldog vagyok azért, hogy te nem vagy párisi divatbáb.

— Igen, hisz elgek magamnak azzal, hogy nem utánzom a környezetet, melyben élek. Nézd csak, mily élénken beszél ott Villemontné Vendré bárónéval. Fogadok, hogy azon töri a fejét, miképp tehetett egy parvenü leánya nemes emberre szert.

— Ó — szólt Roger nevetve — de Rieux ur pedig azt mondja most annak a kövér festő-

nek, hogy a fálíg tökrejutott nemes behálózta a gazdag örököst.

— Ne tördjünk velék, — szólt Odette. — Inkább mord meg azt, kedves Roger, — ezt már rég akartam kérdezni — merre megyünk nászútra?

— Ahová akarsz! Nizzába, Rómába, Ná-polyba, Svájcba, ha akarsz Skóciába. Ahová te kívánod.

— Egyik sincs elég messze — szólt Odette. — A hegycsúcsok és a tengerpartján is csak a boulevardok kiállhatatlan népségével találkoznék. Én sokkal jobb szeretném azt a helyet, ahol mint kisleány először láttalak meg, a ti régi kastély-totát, Courcellest.

— Courcelles? Mi jut eszedbe? Az egy rom, öt év óta, szegény anyám halála óta nem volt ott egy ember sem. Aztán nem is tudom, hogy az biztos menedékhely volna-e. Rembergék a közelben laknak és egy sereg más ismerős, kellemetlen vidékiek.

— Hát tartasuk titokban a megérkezéstünket. A kastély möötti nagy erdőn át észrevétlenül beautomobilozhatunk és hat hétig egy lélek sem tud rólunk.

— Ó, te kis romantikus!
Ferkó, a híres cigány, keringőbe fogott. Roger karját nyujtotta menyasszonyának.

II.

Nem messze az Auberive völgyétől emel-edik a Bussy grófké impozáns kastélya.

Az erdőből kanyargó országúton automobillal röpült. Odette és Roger ültek benne, akik az

előtte való nap esküdtek és akiket a régi várba egyetlen ember: Jean Baptiste, egy személyben inas és chauffeur, kísért el. Csak Antoine apó és neje, a kastély őrzői tudták még a dologról. De más senki, mert Odette tíz napot teljes egyedül-létben akart tölteni Rogerrel.

Az automobilon Roger elmondta Odette-nek, a kastély fehér asszonyának történetét. Ez a hölgy, amikor megtudta, hogy jegyese a pogá-nyok elleni háboruban esett el, a sziklacsúcsról sáncokba vetette magát. Babonás emberek mondják, hogy a halott és jegyese éjjelente ta-lálkoznak ezen a helyen, ahol első esküjüket váltották.

Odette remegve hallgatta a babonás törté-netet és közelebb simul Rogerhoz.

A kastélyba érve, pompás vacsora várt a fiatal párra. A kandallóban vidám tűz ropogott és a kísérteteket ez éjjel vidám kacagás és édes csókok zavarták fel siri álmukból.

III.

Három napig csak álmaiknak éltek a sze-relmesek. Keresztül-kasul bolyongtak a régi kas-télyban, a csinos parkban.

Tavaszi elején volt, a hó olvadozott, de a fű még csak gyengén sarjadozott.

Odette Roger karján csodálta a természetet. Gyorsan ebédáltak és korán tértek nyuga-lomra, édes álmaiknak élve.

IV.

Az ötödik éjjel, tizenegy felé, lármás zörejj riasztotta föl a fiatal párt. A kapu csengője leg-először Antoine apó kutyáit keltette föl. — Férfi-

ók,
deszka,
gömbölyű
gerenda,
és szer-
a.

afa
enként.
cs szén.
rénél
(13-29.3)
/1. Gizella-
orona-utca
89.

RNOK
yer hely-
alatnál.
an.

vasut.

Sz. v.	Sz. v.
4703	4701
I-III.	I-III.
715	715
821	406
717	333
345	242
255	1232
251	1228
243	1220
241	1219
233	1211
228	1205
221	1197
213	1149
203	1138
155	1130
132	1110
21	1059
20	1057
07	1044
52	1029
36	1013
25	1001
13	949
V. 4711	
I-III.	
10	713
09	1081
58	923
49	913
39	901
29	888
01	754
17	735
0	708
6	655
0	125
V. v.	
4811	
I-III.	
715	
1031	
1008	
953	

— **Visszatartják a katonákat.** Az ősszel besorozott ujoncok tudvalevőleg január 15-ikén vonulnak be ezredeikhez. Ugy szokott lenni máskor, hogy az ujoncok bevonulásakor az őreket, a kiszolgált legénységet hazaeresztik. Az idén azonban nem így lesz, mert az ezrednél igen kicsiny a létszám és az 1903-beli legénységet csak május 8-án szabaduladják. Ezt most napirendben kihirdették a nagybecskereki közös kaszárnyában, ami az öreg legénység körében természetesen meglehetősen elkedvetlenedést szült, ámbr nem egészen jogosan, mert hiszen az 1903-beli katonák csak 1904. májusában vonultak be, tehát a három esztendőjük csak májusban jár le. Mindazonáltal a 29. ik gyalogezred parancsnoksága elhatározta, hogy ha a most bevonuló ujoncok a létszámot meghaladják, akkor ebben a számarányban az 1903-beli katonák közül elsősorban az önkéntesen bevonultakat s amennyiben ezeket elbocsájatása után még mindig van a létszámon felül legénység, az 1903-asok közül a jobb magaviseletűeket már most fogják hazabocsájtani.

— **A Duna-Tisza-csatorna.** A Tisza-Duna csatorna dolgát tudvalevőleg éberrel figyelik Szegeden. Az a hatalmas memorandum, amelyet a csatornának szegedi torkolata érdekében terjeszt a város a kormányhoz és az országgyűléshez, valószínűleg eléri célját. Január 15-én a szegedi torkolat dolgában nagyobb küldöttség járul Szegedről Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszterhez és Wekerle Sándor kormányelnökhez. A küldöttséget Becsey Károly dr. országgyűlési képviselő vezeti s annak még tizenketten lesznek tagjai Szeged vezetőifurái közül. A küldöttség többi tagjai a környékbeli érdekeltségűből kerülnek ki.

— **Eljegyzés.** Dr. Lenorovits Mihály ügyvéd és sz. k. honvédhadnagy Nagymihályról f. hó 6-án eljegyezte Grünwald Tónika kisasszonyt, dr. Grünwald Adolf bocsári közsegi orvos bájos leányát.

— **A kereskedelmi alkalmazottak gyűlése.** A nagybecskereki kereskedelmi alkalmazottak szakszervelete ma este 9 órakor a szakszervelet helyiségében rendes évi közgyűlést tart, melyre az egyleti tagokat, valamint az összes kereskedelmi alkalmazottakat és az egylet iránt érdeklődőket meghívja az egylet vezetősége. Tárgyrend: Egyleti tisztújítás, vigalmi bizottság választása a február 2-iki mulatságra, indítványok.

— **Halálozások.** Résztvétel vettük a következő hozzánk érkezett halálozási híreket:

Eisler Gyula perlaszi kereskedő leánya Herminke tegnap éjjel hosszas szenvedés után 16 éves korában Perlaszon elhunyt. Temetése holnap délelőtt 11 órakor megy végbe Perlaszon.

Özv. Temmer Henriké, szül. Singer Róza, Temmer Henrik volt nagybecskereki kereskedő özvegye, tegnap délután 45 éves korában szélhűtés következtében hirtelen meghalt. Az elhunytat nagyszámu rokonság gyászolja.

Konstantinovits Krisztina, szül. Tyurcsity tegnap délután 5 órakor Perlaszon meghalt. Az elhunyt szerb urnó Perlasz környékén híres volt jótéteményeiről.

hangok halátszókat aztán, amint Antoine apóval veszekednek, végül nagyon sok hang a lépcsőházban.

Roger alig huzhatta magára a ruhát, alig nyulhatott revolverjéhez, amikor az ajtó megnyílt és a félig felöltözött Antoine tiz bunakóval felegyverkezett alak közt megjelent.

— Mit akartok? Egy lépést sem tovább, mert a halál fia vagytok! — kiabált Roger.

— És én? Kicsoda én? — szölt egy két méter magas óriás és társaihoz fordulva így szölt:

— Ezek nem kísértetek, hanem tolvajok.

Roger szerencsére néhány környékbeli szénégetőt ismert fel a váratlan vendégek között. Magyarázatok következtek és a következők derültek ki:

Egy fiatal pásztor néhány nap előtt egy ördög-szekeret látott a kastély felé törtetni, amelyről a jó fia nem tudta, hogy valójában autómobil. A környéken gyorsan elterjedt a hír és a babonás emberek éjjeleken át figyelték a szokatlanul kivilágított kastélyt és a mozgó árnyakat. Sokan a kastély fehér asszonyát vélték felismerni, míg a felvilágosodottabbak tolvajokat és hamis pénzcsemléket sejtettek a kastélyban. Mindenáron tisztába akartak jönni a dologgal és ezért szervezték az éjjeli látogatást, mely utóbb kacagásba fullt.

Csak Odette nem kacagott és azon törte a kis fejét, hogy mikor indulhatnak vissza az autómobilon Párisba, ebbe a nagy pusztába, ahol a szerelmesek bátran elrejtőzhetnek és sem szénégetők, sem kísértetek nem zavarják őket.

Maurice Cabó.

— **A provokatív „Torontái”.** Micsoda más hangulat uralkodott ma reggel a szerkesztőségünkben. Toll és olló egyaránt pihent s valami olyan arrogancia üt az arcokon, amilyen csak fényes győzelmek után szokott mutatkozni. Őök azt kérdezik, t. olvasóink, honnan és miért e változás? Szíves engedelmeükkel elmondjuk. Mióta ellenzék van a vármegyében, mindig azt kell hallanunk, (nem az ellenségeinktől, hanem a barátainktól) hogy a „Torontái” hangja nem elég erőteljes. Hogy mi csak védünk, de nem támadunk. Hogy helyreigazítunk, de nem sebesítünk. Hogy a gorombaságokra is nyugodt hangon felelünk. Hogy mi nem kötözködünk és nem provokálunk, hanem „csak” újságot csinálunk. Csak paróználunk, de nem vágunk. Egyszóval nagy bübösök vagyunk, akik nem értjük meg a kor „inté” szövegét. S mindez a szemrehányás most megsemmisül, mert a „Délvidéki Újság” tegnapi számában jól odamondja nekünk, hogy mi az új esztendőben két ballábbal keletünk s „Kötözködés” címmel megírja rólunk vezércikkben, hogy tegnapi fellépésünk „provokatív” volt. Nem mertünk a szemünknek hinni, de ott áll világosan: „a Torontái tegnapi provokatív fellépése”. Utána gondoltunk, hogy mit is írtunk a tegnapi cikkünkben. S visszaemlékezünk arra, hogy lapunk egyik barátja minden tartózkodás nélkül kifejezést adott abbéli véleményének, hogy a Torontáinak meg kellett volna „nyomni a tollat”, mert így nem hatásos a polémia. Most pedig kistül, hogy mi kötözködünk és provokálunk. Nagy köszönettel tartozunk t. lapírtásunknak, amiért ily fényesen rehabilitált bennünket — barátaink előtt, csak attól tartunk, hogy innen-onnan krakéler hirbe keveredünk. No de odáig még sok jeget hordanak a Bégából. Mi pedig szintén nem tehetünk egyebet, mint azt, hogy arra a jó öreg „értelmes nagyközönségre” bizzuk annak az elbírálatát, vajjon csakugyan kötözködő és provokatív-e a Torontái.

— **Ismét új egyenruha a honvédeknek.** Mint budapesti levelezőnk jelenti, a honvédtisztek ismét új egyenruhadarabot kapnak. Ennek a ruhadarabnak a neve: mente lesz. Alakjában hasonló a huszármantéhoz, de térdig ér, dus aranyozással és prémel. A mentéhez aranyszínű nadrág is jön, azonkívül új csákó tollforgóval. A honvédtisztek ezt az új ruhát csak bizonyos alkalmakkor fogják viselni, olyankor, midőn a tábornokok az ugynevezett teljes díszben jelennek meg. Tehát igen ritkán, nagyobb ünnepeknél és az udvarnál.

— **A házasság körül.** A negyedik rend körében, ott, ahol a nyomoruság és a nélkülözések az emberek etikai és erkölcsi érzésait eltoptíjják és fontosságukat csak másod- vagy harmadrangúknak tekintik: ebben a körben tegnap egy szinte problemszerű összetűzés történt egy napszámos családnál, amely majdnem véráldozattal is járt. Kuhn János István Petrovics-utcai napszámos már húzamosabb idő óta közös háztartásban él Prokcs János napszámos leányával, Annával. A viszony úgy a hogy tűrhető volt, sőt olykor-olykor egy kis öröm, valami a boldogsághoz hasonló fényő sugár is tévedt be a szegényesen éldegélők szűkös gunyhójába. Csak az öreg Prokcs János, a leány édesapja nem volt megelégedve az állapotokkal. Megmozdult benne a mai társadalmi rend szinte kiirihathatlan, a nyomoruság alacsonyágából is fel-felkeltő Lönvencionális tétele: a konkubinátus meg nem engedhető, megakadályozandó bűnös volta. Az öreg Prokcs tehát, amikor csak tehetett, erről oktatta ki Kunt és a leányát, sőt az utóbbi időben a leghatározottabban követelte Kuntól, hogy törvényesítse leányával való viszonyát. Kun azonban épen az ellenkező állásponton volt. Szabadnak, le nem kötöttnek akarta tudni magát. Meglehetősen jó viszonyban élt ugyan Prokcs Annával, de homályosan meg volt benne a formáktól és eldítéletektől menekülő kíváncsi emberek vágya. Ami most következik, az már sablonos és nem érdekes: a két ellentétes nézetet levő férfi a házasság kérdése felett veszekedésbe disputálta magát, durva szitkokat váltak egymás fejéhez s végül Kun annyira dühbe jött, hogy baltát ragadott, amelylyel Prokcsot agyon akarja baltálni. Az öreg ember kétségbeesett segélykiáltásokkal menekült az utcára, ahol a járó-kezők védték meg a dühöngő Kuntól. A sok szöförlésnek a vége tehát most az lett — s ez a legszomorúbb a dologban — hogy Kunt, a jövő társadalmi öntudatlan hívét, a manák fölöttébb öntudat-

tos csendőre feljelentette s a nemkevésbé öntudatos bíróság majd néhány pénzék megfizetésére, vagy — ahogy ő mondja — behajthatatlanság esetén ennyi és ennyi fogházbüntetésre fogja ítélni.

— **Beírások a kecskeméti jogakadémiára.** Mint a kecskeméti ev. ref. jogakadémia igazgató-sága közli veünk, az akadémia a beírások az 1906—907. tanév második felére a beírások és az előadó tanároknál foganatosítandó beírások 1907. évi január 22-ig; a tanfélév kezdetére tartozó alapvizsgálatok január 22-ig; az utólagos colloquiumok pedig január 15-ig tartanak. Az akadémiai előadások január 23-án veszik kezdetüket; ezentúl a joghallgatók felvétele csak a késedelem kellő indoklása alapján történhetik és pedig február 18-ig a jogakadémiai tanács adhat, különös méltányossági okokból, az utólagos felvételre engedélyt. Az akadémian fizetendő iskolai díjak a következők: beíratási díj címén az ujonnan érkező joghallgatóktól 8 kor. könyvtárdíj és az országos tanári nyugdíjalap javára 12 kor. nyugdíjjárulék, a joghallgatók segítő és önképző egyesülete javára pedig minden joghallgatótól 5 kor. félévi tandíj szedetik. A félévi tandíj 30 kor. A félévi tandíjat, a beíratási díjat és a félévi segélygyűlést díjat a tanfolyam-mentes, vagy más tanintézetben végzett vizsgázók is minden egyes vizsga után lefizeteni tartoznak; pótvagy ismétlő vizsgák alkalmával azonban ezen díjak újabb megfizetésére nem köteleztettek. A vizsgálati díjak rendes hallgatók részére: alapvizsga-díj 24 kor., pótvizsga díj 12 kor.; államvizsga-díj 40 kor., pótvizsgadíj 20 kor. Tanfolyam-mentes vagy más tanintézetben végzett vizsgázók ugy az alap-, mint az államvizsgák alkalmával 56 kor., pótvizsgák alkalmával 28 kor. vizsgadíjat fizetnek. Bővebb felvilágosítást nyújt az igazgató-ság.

— **Gépezetek vizsgálja.** A gőzgépezetők és gőzkazánfűtők vizsgálata a Temesvári szervezett bizottság által 1907. évi január hó 13-án reggel 8 órakor a m. kir. államasutak műhelyépületében fog megtartatni. A vonatkozó szabályszerűen felszerelt kérvények a m. kir. iparfelügyelőséghez, Temesvár (Józsefváros, Kültl-tér 2. sz.) címezve, legkésőbb a megelőző napon nyújandók be.

— **Megemült a jégen Szegedről jelentik:** Parját ritkító baloset érte tegnapi délután Kocsis Jenő szegedi kereskedősegédet. Kocsis, aki szenvedélyes híve a jég sportnak, tegnapi délután a rókusi tavon korcsolyázott. A simitlan pályán azonban megcsúszott s oly szerencsétlenül esett el, hogy eszméletét elvesztette. Kocsist rögtön orvosi ápolás alá vették s hamarosan magához is tért, de beszédképességét elvesztette. Az orvosok azt mondják, hogy a fiatalember az ijedségtől némult meg.

— **Egy színész tragédiája.** Makó Lajos színtársulatának Debrecenben kedvelt tagja volt Pataki Béla bonvivant színész. Szép megjelenésű, ambiciózus fiatalember volt, akinél jobb bonvivant az ő távozása óta nem került vidéki színpadra. Most — mint Nagykalósból jelenti — meghalt szegény Pataki Béla, még pedig tragikus körülmények között. Néhány év előtt ugyanis megőrült a szerencsétlen művész és azóta a nagykalósi elmeorvóházban tengődött elborult elmével. A múlt év tavaszán ugyan kedves hírek érkeztek róla úgy, hogy az Országos Színészegyesület közgyűlésén gyűjtést is indítottak pályatársai Pataki Béla fölsegélyezésére, ha mint gyógyult elhagyta az elmeorvóházat. Sajnos azonban, a beteg művész visszaesett lethargiájába és nem is ocsudott föl többé abból. Tegnapi este megváltotta szenvedésétől a halál szegény boldogtalan Pataki Bétát.

— **Új fogorvosi intézet.** Prohászka N. Igoác jónövű budapesti fogorvos, aki királyi engedéllyel végezhet fogorvosi műtéteket, özv. dr. Petrovics Szvetozárné Gimnázium-utcai házában ideiglenes fogorvosi intézetet nyitott, a hol folyó évi január hó végéig fog a szájszáj- és fogfájós betegek rendelkezésére állni. Prohászka a fogorvosi szakmában szabadalmazott feltaláló és számos hatóságilag hitelesített magyar elismerő okmányokkal igazolja kiváló képességeit, amelyek szerint elsőrangú fogorvos. Prohászka Nagybecskerekben való tartózkodása alatt a modern fogászat összes remekeit be fogja mutatni és a legsúlyosabb szájbetegségeket az ujonnan feltalált rádiummal fogja gyógykezelnéi.

— **Aratás sztrájk nélkül.** Az arató munkásnép kijózanítását hiába próbálták meg eddig az erre hivatott közegek, mert minden erőlködésük dacára az arató munkások inkább hallgattak az őket csak izgató szocialista agitátorok biztatására. Így történt meg gyakran, hogy munkás és munkaadó egyaránt, az utóbbi ártatlanul — nagyobb kárt szenvedett az aratósztrájkok következtében. Jövőben az eddig a világon elsőrendű gyártmányoknak elismert The Johnston Harvester Co. cég aratógépei lesznek hivatottak ezen indoklatlan sztrájkokon segíteni. Ezen cég délvidéki képviselőjének Eckstein Vilmos nagybecskereki gépraktarának lapunk mai számában lévő hírdetésére felhívjuk a t. gazdákat figyelmét.

Irodalom.

* **En Ujságom.** Apák és anyák közt minden ujlesztendőben felvetődik a kérdés, hogy mit adjunk a gyerekek kezébe olvasnivalót. A kis ember ugyanis már nemcsak a nagy színes képekben talál örömet, hanem — mivelhogy megtanulta a betűk tudományát — olvasni akar sokat, szépet. Csupa olyat, csodálatos lények és dolgok meséit, ami leköti figyelmét, ami tágra nyílt szemmel bámulatba ejti. Az En Ujságom, melyet Pósa Lajos, a magyar gyerekhad Pósa bácsija szerkeszt, régóta nyújt ily örömeiket a hőköm-embereknek. Vasárnap reggel, ha bekopog vele a postás, az apró olvasó, melyet forgatni kezdi, arany-sarkantyus vitézek lépnek be a gyerekszoba ajtaján. Ezúthaj, láthatlan öregapók települnek a gyerekek közé és búbajos hangon kezdik a mesét: hol volt, hol nem volt... Az En Ujságomnak január elsőjével új évfolyama indul. Előfizetési ár negyedévenként 2 korona. Előfizetni lehet az En Ujságom kiadóhivatalában Budapest, Andrásy-ut 10. sz. Singer és Wolfnerrel.

* **Uj magyar férfiarok.** Az „Apollo” férfiarok gyűjtemény 82. száma a következő karokkal jelent meg: 407—9 kar, mint az 1907. évi Egerben tartandó dalnappély műsorában szereplő összes kar Pogátschnig Guidótól: Magyar népdal egyveleg: a) Irom leveleimet... (Dankó P. dallama). b) Eger város arról híres... c) Világ csufja nem vagyok... 410. kar De brevitate vitae (Gaudeamus igitur — diákdal) 411. kar Tornászinduló Goll Jánostól; 412. k. On régi szép diákidő (Ó jerum-jerum, régi diákdal) Az Apollo évenként október, január, április és július hónapban jelen meg, mindig egy-egy iv vezérkönyvben és két-két iv szolamban. Éves évi előfizetési díja öt korona. Postai küldemények címzendők: Az Apollo kiadóhivatalának Budapest, VI. ker. Lázár-utca 18. sz. a.

Mulatság.

Farsangi naptár.

Január	12. Jótékony nőegylet estélye.
„	13. Szerb nőegylet korhelyeves-estélye.
„	19. Dominó-estély a Lloydban.
„	25. Polgári bál a kaszinóban.
Február	2. Kulturstély.
„	9. A felsőkereskedelmi iskola hangverseny-estélye.
„	9. Izraelita nőegylet táncestélye.

* **A kaszini tea-estély.** A tegnapi kaszini tea-estélyre kis számú közönség gyűlt össze, de akik ott voltak, kedélyesen töltötték el az estét. A társaság a késő éjjeli órákig maradt együtt s mindvégig kellemesen érezte magát. A legközelebbi tea-estély január 30-án lesz.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **A vilgyázatlan bérkocsis.** Vu kov Szteva nagybecskereki bérkocsis múlt év szeptember 17-én sebes tempóban hajtott végig az Erzsébet-hidon épen akkor, amikor Mernik János lámpagyújtató ment a hid közepén. A kocsis rákiáltott Mernikre, de már akkor késő volt a szerencsétlen ember a kocsi kerekai alá került, a melyek oldalbordáján és kerjén súlyosabb természetű sérüléseket ejtettek. Az ügyesség gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétsége címén vádat emelt a kocsis ellen, akit azonban ma a törvényszék felmentett, mert nem lépte túl a hajási sebesség hatását s mert hop kiáltással figyelmeztette is Merniket a kitérésre. Az ítéletben az ügyész is, a sértett is megnyugodott.

§ **A tyuktolvaj.** Karlovaa múlt év augusztus 29-én Beslin Radován az éjjeli órákban behatolt Beslin Sándor karlovai lakos udvarába s ott egy csomó tyukot összefogdosott, zsádba rakta őket és hazavitte. A csendőrség azonban kikutatva a tolvajt s ma a nagybecskereki kir. törvényszék Makk József elnöklete alatt Beslin Radovánt 6 havi börtönrre ítélte el.

Közigazdaság

Takarekpénztári közgyűlések

Január 13.	A „Törökbecsei néptakarekpénztár részvénytársaság” közgyűlése.
Január 15.	A „Központi Helyettesítő” közgyűlése.
Január 19.	A „Törökbecse-aracsai segély- és hitelintézet” közgyűlése.
Január 19.	A „Törökbecsei takarekpénztár” közgyűlése.
Január 20.	A „Zichyfalvai takaré- és hitelintézet, mint részvénytársaság” közgyűlése.
Január 20.	A „Nagykomlói Népbank” mint részvénytársaság közgyűlése.
Január 21.	A „Szerbaracsi takarekpénztár részvénytársaság” Törökbecsén közgyűlése.
Január 27.	A „Melencei takarekpénztár részvénytársaság” közgyűlése.
Január 27.	Az „Első torontálszécsényi takarekpénztár” mint részvénytársaság közgyűlése.
Február 3.	A „Módosi takarekpénztár” közgyűlése.
Február 17.	A „Nagyteremai takarekpénztár” közgyűlése.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, január 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) A karácsonyi szünetek után ma délelőtt tartotta első ülését a képviselőház.

Az ülésen Justh Gyula elnökölt, aki pontban 10 órakor nyitotta meg az ülést. Az elnöki jelentések során Justh bejelenti Benedek János lemondását a jegyzői tisztségről, majd meleg szavakban elparentálja az elhunyt Zichy Jenő gróft.

Most Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter betérjeszti az 1907. évről szóló ujoncjavaslatot, amelyből kitűnik, hogy a miniszter csak az eddigi rendes létszámot kéri.

Kálosy József a mentelmi bizottság nevében több mentelmi ügyet is, köztük báró Bánffy Dezső és társai mentelmi ügyét is.

Azután betérjesztik az igazságügyi bizottság javaslatát a volt kormány vád alá helyezésére vonatkozólag.

Czizmadia Endre nem fogadja el az indítványt, mert a bizottság nem idézte meg a tárgyalásra a volt kormány tagjait. Azt a javaslatot teszi, hogy a Ház küdje vissza az ügyet a bizottságnak új tárgyalásra, amelyre hívják meg a volt kormány tagjait is.

Kálosy József nem fogadja el Csizmadia indítványát.

Polónyi Géza igazságügyminiszter csatlakozik Csizmadia javaslatához.

A képviselőház nagy többséggel Csizmadia javaslatát fogadja el.

Néhány apróbb mentelmi ügy elintézése után áttértek a kultuszárca költségvetésének folytatására.

A kultuszárcahoz ma először Hentz Károly szólalt fel, aki hosszú beszédben foglalkozik a közoktatásügyi és vallási kérdésekkel. Mindenekelőtt sürgeti a kongrua rendezését, majd áttér a harmadik egyetem kérdésére s azt mondja, hogy azt Kassán kell felállítani.

Hódy Gyula: Zsombolyán! (Zajos derűtség.)

Hentz Károly tovább foglalkozva az egyetemi dolgokkal, azt hangoztatja, hogy az egyetemen a zsidókkal szemben numerus clausust kell felállítani. (Kiallítások: Talán orvosi vizsgálatot kell behozni!)

Hentz Károly tovább beszél.

Lapunk zártakor az ülés folyik. Az ülés végén Szathmáry Mór interpellációt intéz a belügyminiszterhez Biharvármegye közigazgatási bizottságának minapi határozata dolgában, melylyel tudvalevőleg ki mondta, hogy közigazgatási tisztviselőnek szabad ajándékot elfogadnia.

A király elutazása.

Budapest, január 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) A király holnap délután Budapestről Bécsbe utazik. A király február első napjaiban tér vissza ismét Budapestre.

A 80 éves Rainer főherceg.

Budapest, január 10. (A „Torontál” ered. táv.) Bécsből sürgönyzik: Rainer főherceg most töltötte be születésének 80-ik esztendejét. Ez alkalmából ma délelőtt tisztelgett nála az 59-ik gyalogezred tisztikara, amelynek Rainer a tulajdonosa. Azonkívül minden oldalról elhalmozták az agg főherceget szerencsekívánatokkal.

Elmaradt udvari bál.

Budapest, január 10. (A „Torontál” eredeti táv.) A január 12-ére, szombatra kitűzött bált a hannoveri királynő halála miatt elhalasztották. A bált február 5-én fogják megtartani. A február 5-én tartandó udvari bálon, amennyiben Lichtenstein herceg főudvarmester fel nem épülne, a főudvarmestert a király megbízásából Apponyi Lajos gróf magyarországi udvar-

nagy helyettesíti, őt pedig Karátsonyi Jenő gróf v. b. t. tanácsos.

A hannoveri királynő meghalt.

Budapest, január 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Gmundenből sürgönyzik, a hannoveri királynő, aki már hosszabb idő óta betegeskedett, tegnap meghalt.

A beteg főudvarmester.

Budapest, január 10. (A „Torontál” eredeti távirata.) Lichtenstein herceg főudvarmester, akinek a mult delegációs ebéden orrvérzése támadt, súlyos beteg lett. A főudvarmestert ma Bécsbe szállították.

A francia parlamentből.

Budapest, január 10. (A „Torontál” ered. távirata.) Párisból sürgönyzik, hogy a francia parlamentben, amelynek új ülészeként kedden nyitották meg, ma van az elnökválasztás. Déli órákban a szavazás még folyik s az eredmény eddig ismeretlen.

Határidő-üzet.

Budapest, január 10. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra 1907.)	14 90 — —
Buza (okt. 1907.)	15 46 — —
Rozs (áprilisra 1907.)	13 44 — —
Zab (áprilisra 1907.)	14 88 — —
Tengeri (májusra 1907.)	10 26 — —

Miért

részesítik előnyben a Scott-féle Emulsiót a közönséges csukamájolajjal szemben? Mert a közönséges csuka májolaj rendszeren emésztési zavarokat idéz elő és a szervezet a csukamájolajnak csak igen parányi részét képes magába felvenni, míg a Scott-féle Emulsióban a csukamájolaj legfinomabb cseppcsekkre lévő részét, még a leggyengébb gyomor által is könnyen emészthető. Ennélfogva a csukamájolaj oly óriási táp és gyógyereje teljes mértékben javára van a szervezetnek és új erőt, új életet jelent.

A Scott-féle Emulsió valódiságának jele a „hátán nagy csukahalat viró halász” védjegy.

Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levélbélyeg beiktatásával ellenében mintával bérmentve szolgál.

Dr. BUDAI EMIL „Városi gyógyszerháza” BUDAPEST, IV., VÁCI-UTCA 34/50.

Egy eredeti üveg ára: 2 K. 50 f. Kapható minden gyógyszerárban.

(1—39.5)

Nyiltér.*

Értesítés.

Van szerencsém Nagybecskerek és vidéke n. é. közönségének szives tudomására hozni, hogy özv. dr. Petrovits Szilárdné urnő Gimnázium-utcai házában egy

fogorvosi rendelő-intézetet nyitottam.

A fogorvosi modern tudomány szerint a legkomplikáltabb szájbetegségek rádiummal való radikális gyógykezelését vállalom.

Elválllok továbbá minden e szakmába vágó betegségek gyógyítását. Az összes általam készített műveletekért 5 évi írásbeli jótállást vállalom.

Kiváló tisztelettel

ifj. Prohaszka N. Ignác,

ő cs. és apostoli kir. felsége legfelsőbb elhatározásával az operáció fogorvosi gyakorlattal feljogosítva specialista fog- és szájbetegségeken. (66—3.1)

MOST JELENT MEG!

FORRADALOM

SZOCZIÁLIS REGÉNY.

IRTA: SOMFAI JÁNOS.

Kapható Nagybecskereken a kiadónál: **Ploitz Fer. Pál** könyvnyomdai műintézetében és minden könyvkereskedésben. A pompás kiállítású husz ives érdekes könyv ára füzve 4 korona, kötve 5 korona.

(27—x.4)

* Az e rovat alatt közöltek nem vállal felelősséget a szerk.

Vonatok érkezése és indulása Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről. Érvényes 1906. október hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:
Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
Pancsováról: délután 5 óra 40 p.
Budapest-Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5 óra 33 perc.
Szegedről: (motorkoosi) d. e. 9 óra 47 perc.
Budapest-Nagykikindáról: este 9 óra 48 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:
Zombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról: este 8 óra 05 p.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 30 p.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 7 óra 05 p.
Bégszentgyörgyről: (keskenyvágányu vonal) délután 4 ó.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:
Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
Szeged-Budapestre: d. e. 10 óra 10 p.; este 6 óra 45 p.
Szegedre: (motorkoosi) d. u. 1 óra.
Nagykikinda-Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:
Zombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 35 p.
Temesvár, Versecz, Antalfalva-Pancsova és Alibunárra: reggel 3 óra 33 p.
Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 25 p.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.
Bégszentgyörgyre: (keskenyvágányu vonal) délután 12 óra 20 perc.

Legelő árverési hirdetmény.

Az uradalom központi irodájában 1907. évi február hó 1-én nyilvános árverésen 14 parcella legelő 1290 kat. hold összterjedelemben a legtöbbet ígérőnek egy évi időtartamra, vagyis 1907. évi március hó 1-től 1908. évi február hó 28-ig bérbéradatlik.

Közelebbi feltételek az uradalom központi irodájában tudhatók meg.

Éskai uradalom központi intézősége.

24-32

Egyedül álló új

HÁZ

öt szobából, Dr. Mihálovits-féle villával szemben, május 1-jétől kiadandó.

65-x.1

5333. szám 1906.

67-31

Pályázati hirdetmény.

Lemondás folytán megüresedett és állami hozzájárulással 1000 korona évi fizetéssel rendszeresített sárafalvai első segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kellően felszerelt kérvényeiket 1907. évi január hó 31-éig hozzám adják be.

Perjámos, 1907. évi január hó 6-án.

Gyertvánffy,
főszolgabíró.

Nyomdász-tanuló

16 családból

azonnal felvétetik.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

(23-x.2)

IRODAI GYAKORNOK

azonnali alkalmazást nyer helybeli nagyobb iparvállalatnál.

Cím a kiadóhivatalban.

(45-x.5)

RÁMPÁS

Vörös literje 30 krajcár

Fehér literje 32 krajcár

Dr. Brájjer Lajos
szöllejéből.

Kapható Zápolya-utca 1. sz.

29-x.4

FELTÜNŐ UJDONSÁG.

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY

(24-x.3)

GAZDÁK FIGYELEM!

Aratógépeket vásárolni szándékozó gazdákat figyelmeztetni bátorodom, hogy mielőtt bárkinek is rendelést adnának fel, érdeklődjenek egyenesen nálam minden közvetítés mellőzéseivel, a bánási viszonyokra oly kitűnőnek bizonyult

eredeti amerikai JOHNSTON-féle kévekötő aratógépek

ezidőszerinti árai iránt. Abban a helyzetben vagyok, hogy feltétlenül olcsóbb árakat és lényegesen kedvezőbb feltételeket szabhatok, mint bármely egyesület vagy szövetség.

Ne vásároljon tehát addig sehol, senki ösztönzésére és semmiféle ajánlatra aratógépet, míg a Johnston kévekötő minden versenyt felülmuló kiválóságáról nálam meggyőződést nem szerzett s míg az én rendkívüli előnyöket nyújtó ajánlataimat nem ismeri.

Készséggel vagyok hajlandó az érdeklődőknek minden kétséget kizáró hiteles módon beigazolni, hogy a Johnston kévekötők ezidőszerint a legjobb, legcélszerűbb s a magyar viszonyokra legmegfelelőbb aratógépek, melyek a legsúlyosabb körülmények között is fényesen beváltak.

Ha a Johnston aratógépek eddig is feltétlenül elsőrangúknak ismertettek is el, ugy a legújabb 1907. évi modellü kévekötőjével a Johnston-gyár még önmagát is felülmulta.

Az 1907. évi modellü Johnston kévekötő aratógép, mely méltán nevezhető a gépipar remekének, újrendszerű kétkerekű rudhordó taligával van ellátva, ennél fogva bámulatosan csekély vonóerőt igényel. Szerkezete a legcélszerűbb és legökéletesebb. A Johnston-gépek dőlő gabonában is jól dolgoznak s jóval nagyobb és tömörebb kévét kötnek, mint bármely versenygép. A Johnston-gépek nem szorulnak protekciós támogatás igénybevételére, mert feltétlenül megbízhatóságuk jobb ajánlat, mint bármely feldicsérés.

Magyarországon mintegy 3000 és magában Torontálvármegyében kb. 400 Johnston-gép áll tulajdonosaik legteljesebb megalégedésére működésben.

Minden gazda saját jól felfogott érdekében cselekszik, ha vásárlás előtt velem közvetlenül érintkezésbe lép. Ne mulassza tehát egy gépvásárló sem el mielőbb hozzám fordulni.

ECKSTEIN VILMOS gépraktára

Telefonszám 70.

a The Johnston Harvester Co aratógépgyár képviselője

Telefonszám 70.

NAGYBECSKEREK.

(64-1.1)